

લહણી પાકય.

નવમ ડિગ્રી

વેલ બેવાનું મા

૧૨૬૩

જાણી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

માહટેવ રામચંદ્ર મચુષ્ટે પ્રકાશક

અમદાવાદ-અમદાવાદ

અમદાવાદ

પાલિકાના નાકે ત્રીજી પ્રાંતીય પ્રેસ.

સંવત ૧૯૪૧

સને ૧૯૦૪

કિર્તી-મુશરફિ મુજરાતી ૨૦૧૧માં છે.

[illegible]

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ટ્રંથાલય

ગજરાતી કાંપીટાટુ ટ્રં વિશ્વગી

અનુવ્રસાંક ૧૨૬૬ વર્ગાંક

પુસ્તકાં નામ મિડાની વાલિય

વિપ્રય રૂ: ૨૦૫૫:૨

ભડળી વાક્ય.

શુકન છોક વિસિ વિચાર.

ચાંપાણ.

દયાં સુરો સહ છોક વિચાર, સદગ શુભાશુભ મંતિ અનુસાર;
છોક પ્રાંતની કુશળ ઉચાર, કરૂંજ એથી સરે નિરધાર.
મનમુખ છોક કરાવે, રાંડ, છોદ દાહીની દ્રવ્ય નસાડ;
જીવી છોક ગણે જ્યાર, નિચી છોક થપી બા ધાર.
છોક આપણી દુખ દાઢ, એની છોક વિચરો બાઈ;
છોક સવળી હા કરી લીન, છોક જોડી જાણે ફગહીન.

દોહરો.

વાંધ જિંચી પીંડની, છોક નહી સુખકાર,
નિચી સનમુખ દાહીની, આપણી છોક અસાર.

ચાનના શુકન ચોરઠો.

દક્ષિણ પમથી રવાન, દક્ષિણ આંગ ખુખગરો;
આંખ કુચકરૂ કાંત, રિધિ વૃધિ ચય સુખ ગણો.

દોહરો.

દક્ષિણ પમથી રવાન ને, ખણે ખાજનિજ શીશ;
રાજ લાભને ઉજી સુચ, કંઠ ગુદા પત વિશ.
હૃદય કંધ આજર અધિક, નાક મહા સુખકાર;
પિઠથી વાહન લાંબ છે, દિસે સુખ અપાર.

ચોરઠો.—એ અંગે ને રવાન, ખાજ ખુખળે વમથી;

(૨)

તો દુઃખ અશુભન માન, કાળ કરો દો નુવ તમે.
દોહરો — ગમન સમે જન રજાન નીજ, કલકામે દેનિ કોના;
હોય અશુભ કુળ કામનું, સાચુ બડળા મન.

રોડો — સવાન હુણાવે આંત્ર લોટે મહિપર કે પગો;
હોય ખારખા બગ, એજ શુકન હુડા બંધ.
દોહરો.

ગણન મહિપી નર અદ્યો, લોડતી ગળે મંગલ;
જાતન મહિજ માણસ વડે, એ અહુ અશુભ વિચાર.

ચોપાઇ

જેક શુભ વધરા અચાર, રિય તણુ દાવી સુણ ચાર;
સતમુખ આવે જન નરનાર, શુકન બજા તું એજ વિચાર.
દરસાવ મહુકતું જો કદિ પાય, અરથ સરે સંપતિજ બતાવ,
કથળ હોય વરગો સહુ બળ, પુરા મનોરથ થાય પ્રમાણ.
વાગ જાગ લે ચક્રા ચાર, શુભ તે શુકન તુંજ ગનધાર;
કહુકું જોગન શુકન હું સુખકાર, ચિતલ્લ સુણને નરનાર.

ચોપાઇ.

ગમન સમાવી વાત શુરેજ, શુકન બંધ. સુખકર ગણી લીજ;
સહુજ વાચુ સુખદ મન બાણ, હોય ત્રિવિધી અકુલ આણ.
પુરા સગવે મનોરથ હોય, શુકનતાણું તે શુ જોય.
લંજ સુદાગીણી શુ મન હોજ, હરીયા છાંજ જળ ગગ.
મજે આવતી આ રીતે નાર, તો શુભ શુકન નરી હું ધાર,
સરે શુકન બેતાં સહુ કોમ, મેળ અહુ છે શુકન તણુજ.

દોહરો.

બમરી જોમે ચાલતે, એ તું શુકન હું જાણ;
નહી બતાવે હે પ્રિયા, દોરો કરાય પ્રમાણ.

ચોપાઈ.

દસે કોયલે જીરને ઠાળ, શુભ કરજી થયું એ સંભાળ;
 દહી માછલી ને સામુ થાય, શુકન સમુ નવ કોઈ ગણાય.
 મળે ત્રણ પોથી લઈ ભેય, થયું કાર્ય સુખથી તું કય;
 શુકન આવજી સુખને સુખકર, લાભ મળે નવ જેમાં વાર.
 સનમુખ પ્રભુ ધવાડે ગાય, અંતર એથી શું શુકન ગણાય;
 શુકન એજ સહુમાં ગુણ એજ ફળ ન સામણુ, એથી નેકર.

દોહરા.

અગ દાળો ડાબી ફેર, પાસ કંદિ આવંત;
 મંગે બહુ ધન ભાગને, આદર બાવ મિલંત.
 એકજ બંકરો ને વપમ, પાંચ ભેંસ ખટ શ્વાત.
 ત્રણ ગાયો ગજ સાતજ, એ નવ સુખકર માન.

ચોપાઈ.

એલે તેતર પ્રાત અમેજ, ગમન સુખે કર કાંઈ ન ભેજ;
 દક્ષિણ એલે ને એ પકાર, સુખ તેથી બહુ સારો શોર,
 ડાબી ચકલી ઉડેલું જ્ઞાન, રાસજીથી ધવળી કંગ તું માન;
 ચાત્રતા ચાલે દેખાય, ધન પ્રાપ્તી ભેડળી કહે થાય.

દોહરા.

શામ ચકલી તામે કિશે, એલે તું સુખકાર;
 નદ સાપને ઘેર તણો, દરશન દુખ અપાર.
 આવે દક્ષિણ પ્રામથી, ડાબી ચકલી ચાત્રંત,
 દક્ષિણ ચાલે શુભ ગણો, અશુભ સહુ ટાલત.
 વામેથી દુર ચાખથી, મન વાંછીત ફળ હોય;
 આગળ દક્ષિણ પુ'દગ, મહુ અશુભ તું જોય.
 વામ દક્ષિણ નહિ બહાં, રીંછ રોગી સોનાર;
 શિયાળ એલે ચોઉ દિશા, સાંજે અશુભ વિચાર.
 ફેલાવે નીલકંઠપર, દેખે ને જન કામ,
 પાહોંચે પ્રાણી કુશળી, કારજી મુર હોય.

ચોપાઈ.

નીકકંઠ પર ફેલાવત, વામેથી દક્ષિણ આવતી.
 ગંધાને પ્રાત, સુખદામ, જા રોરથી વામે સુખ બામ.
 દોહરો—જે બોલે વાક્ય નહી, મીઠું શુર પ્રસન્ન:
 સુખ ફળ, તેા જાણીએ, પ્રાત, ચાપ ધન, અન્ન.
 ચોપાઈ—દક્ષિણ સમઘોષી જાવવાર, આગળ જોલેલું સુખકાર,
 જાણે પીઠે ગસન ન થાય, દુરશનનો નિરોધક થાય.

દોહરો.

જે વામેથી દક્ષિણે, આવે મન્ડો લમડે
 પ્રભાત રૂપારેલ તો, પ્રાપ્તી સુખ દઈ.
 દક્ષિણ વાની તરફ, આવે બહુ હિલતાવ;
 સાંજે રૂપા રેવતો, સુખનો જેસે તાલ.
 ચોરઠો—પશુ કે જીવ પ્રભાત, મહારી સુખદા;
 ગરબ આ સાચી વાર, એથી ઉઠટે દુખ બહુ.

દોહરો—ત્રગ વામેથી દક્ષિણે, આવે જે તત્કાળ;
 બદમી તણી પ્રાપ્તી કરે, ચાલે પ્રાતઃકાળ.
 દક્ષિણથી વામા હરણુ, આવે સહુનો જાણુ,
 મળે સુખ બહુ જટ નહી, ચાલે સાચા પ્રમાણુ.
 સુકા પક્ષપર સુવં બણી, વાલસ કરે વિશાપ;
 કોર જોણી વાણી તો, હોય બહુ ગણુ તાપ.
 લોચડી હાલ્યા દક્ષિણે, દેખે જે કહી કલમ;
 મન વાંછીત રૂળ જટ મળે, જવ વાંછી કહી હોય.

ચોરઠો—મનુર જગ સુખકાર, જેતાં સાચુ શુરન છે,
 પાક કુકડો સુક ધાર, વામ બોલે તે બધા.

શોરડો-મધ્યાય જાતાં અપશુકન, આવતાં સુખદાય;
જાતાં જો છે સુકન શુભ, આવે બસા ન થાય.

દોહરો-શુકન સુખા જમ હોય, પાસ તો તેવું રજા;
દુરથી દુરજ એમ, કહે બડગી સેહદેવથી.

ફતર અને શ્યાન, પ્રાતઃકાળે પુસ્તક બિરો;
બધી સાંજે તું મીન, નૈરુત્ય પશ્ચિમ દક્ષિણી.

શોરડો-મગન સમે પંક્તી રટે, બેસી વક્ષ ફળ કામ;
દિશા રૂમીમાં તો રૂંઠે અશુકનનામે ખોલ.

શુકનવાસ દોહરો.

આકિતવાર ચમાર ધર, હજમ સનિયે વાસ;

મંગળ દીન ધર કાછીયા, ખુવે ધોળીની પાસ.

ગુરવારે આઠસુ ધરે વણીક ધેર અગ્રુ વાર;

શનિવારે મણિકા ધરે, વાસ સુકનનો ધાર.

ચોપાઇ-મયે નિશાં કંઈ હોય વિચાર, અક્ષત જળ પુંગીલ ધવાર;

આવે બોલ રૂઝથી ધેર, સુકના સુકન તણી એ પેર.

પુંગી અક્ષર તોય ચઢયા નિજ કામે બડગી કહે જાય;

પુછે તેને વાર સમેત, ફળ રજાસે નહીં છે સંકેત.

બોલે સનિ રાવ મંગળવાર, અગ્નિ વાયુમાં રૂપમાં ધાર;

સોમ અઢરપતી અગ્રુ એ જાણ, ધન નારી સુખ તુ પ્રમાણ.

મળે ખેવ સુખ માહાસુખ બાધ બેજો,

અસુખ મૂઠા દુખદાઇ સુખ અસુખ મળે મન્યમ બાખ.

વીચાર તુ આ મનમાં રૂપ, જાવહી અને કરકાંટા વિચાર.

દોહરો-પડે જાવહી અમ પર, કરકાંટા ચઢી જાય;

વાર તિથિ નક્ષત્રનું ફળ સહુ હવાં જણાય.

તિથિ ફળ દોહરા.

પડે જાવડી જો પડે, સરસ ચહે જો અમઃ

રંગ વધારે વેગથી, કરે સકિતનો ભંભ.

દોહરા.

દ્વિતિયામાં ધનરાજ જતાય, ત્રીયામાં પશુ લાભજ થાય;

ચતુર્થી જો બહુ દુર્ભ, પંચમા વધુ અનુભુ સુખ.

સપ્તમી આઠમી દશમી નામ, સુખે ન રહે થાય ભુક્તમ;

પુન લાભ એકાદશી હોય, દ્વય લાભ દ્વાદશી જો જોય.

ત્રયોદશી આવે સિદ્ધિ, ચતુરદશી નાસે સહુ રિદ્ધિ;

અમાસ પુન્યે ધન મતી જાય સરસ ચહે ફળ અમુખ જાણાય.

વાર ફળ દોહરા.

રાત્રી રત્રી મંગળવાર દીન, અત્યુ બહુ ભવ હોય;

સોમ બુધ ગુરુ શુક્રમાં, લાભ ધણેરો જોય.

નક્ષત્ર ત્રિવે આશાઈ.

અશ્વત્થીમાં આરોગ્ય જતાય, બરણી માંહી રોગ બહુ થાય;

કર્તીકા દ્વય નસાડે જાણુ, સંપત્તી અગ્નિશિર રોહીણી માય.

અરુદરાથી અત્યુ જોય, પુરુષ પુનરવસુ ધન બહુ હોય;

શસ્ત્રેષાઠ્યકી જીવ વિનાશ, મમાય પુરવા જીવજી આશ.

જિતરા ચીત્રા હસ્તાજ સ્વાત્તી, ધરમાં સહુ સુખ કાંઈ ન જાંતી;

કરે વિશાખા ધનનો નાશ, અનુરાધામાં રાજ્યની આશ.

જેસ્ટા જો નક્ષત્રજ હોય, અત્યુ તણી ખીતોતો જોય;

મુળ પુર વશાઠ્યજે જાણુ, અને જિતરાશઠ્ય જાણુ,

અવજી તારક એથી સાચ, હોય સુખ માંનો બહી વાચ.

સુભ ફળ દેએ મનમાં ધાર, સાર ગુણુ તું સરવ વીચાર.

દોહરો — જાણુ ધનેશ સતભીષા સ્વયુ દાયક દોષ,
 પુરુષ માદરૂપી કિતરા, વીર્યવકર નકી જોયે.
 રેવતી આયુષ્ય દાયનિ, જ્યેષ્ઠ થકી જો રોગઃ.
 આવકીમા વગી સુરઠનો, એક સહુ કથાંધો યોગ.

સગ્ન રૂપી ચોપાઈ.
 મેશ સુંબ વેશપતાં સંત મીશુભ રોગ બહુ જંબુતઃ
 કલેશ કરકે નિહો સુંત લાવ, કન્યા ધનથો કરે નૂતીનાવ.
 તુળા અપાર્વ, બહુ ધન જાણ, મલ્લીક વજ્ર લાભ મળ્યાગુ.
 ધન વગી મકર બહુ ધનદેવ, કુંભ વસ્તુની લાની કહેવ.
 મીન લગની જાણુ ન સુખ, સંતાપે બહુ ગાંધુ હું દુઃખ.
 શુભ શુભ સુણી દગ મનધાર, કહે બુદ્ધી પ્રથમ વિચાર.

.. બુદ્ધી વાક્ય.

દોહરો — નામ ગાંગાવે ગરબનું, જોશે એમ સહદેવઃ
 ગરબ કહે તે જાણુને, માસ માસમાં જોવ.

ચોપાઈ.

વાદળ વાયુ વિજ વરશંત, કુંડકે ગાજે ઉપલ પડતઃ
 ધનુષ અતે પતી, નિશો જાણુ, હીમ પડે દશ ગરબ પ્રનામ.

કારતીક માસ.

દોહરો — કરતીક સુદિ પડવા દીતે, જો દોષ બુધવારઃ
 વરસ હોય તે કર કરુ ન કરીશ વળિ વિચાર.
 દીવા વતી પંચમી, આવે જો રવીવારઃ
 ધન કબુ રાખી સંચલો, હું તુમ પુણું નારઃ

(૮)

માલવડે મરકી થશે, દક્ષિણમાં ઉતપાત.

પુરવે વિગ્રહ જામશે, ખંજાજામશે ગુજરાત.

આખા છપયતી માલ.

કારતિક સુદી જારિસને દેખી મારગસીર્ષી સુદી દેશ—પેખ,

પોસ સુદી પાંચમ રવીવાર, માલ સુદી સાતમ નિરવાર;

તે દોને જો મેધો જાળત, મહિયાર અંગર વરસત.

દોહરે—કારતિક સુદી એકદશી, વાદળ વર્જળી હોય;

અષાઢમાં બડળી કંઈ, વરખા સાચે જોય.

કારતિક સુદી પુનમ દીને, જો ક્રતિકા કહિ હોય;

તેમાં વાદળ વીજળી, જોગ જોમશું જોય.

કારતિક પુનમ ક્રતિકા, અદકી હોયજ નેમ;

પળો વધે જે વરસમાં, બારે વરખા એમ.

ચોપાઈ.

જુઓ જોશી કારતિકે અમાસે, રવી સતી જોમે જોવાસ;

રવાતી યોગ આયુષ્ય તે પાસ, કાગ કરાવે નાસા નાસ,

સુદી જારસ મેધો જો હોય, અષાઢ માસે વરસે જોય,

માસ અવર પશુ વરસે જાણે, હેલે બડળી સાચ પ્રમાણુ

માર્ગશીર્ષ ચોપાઈ.

મેઘ માર્ગશીર્ષ વદી આઠમ, હોય મેઘ શ્રવણમાં જોમ;

દશમી વદીને પોસે માસ, સાવણ વદી દશમીએ વાસ.

દોહરે—જેણ માર્ગ શીર્ષમાં વળી તપે જો મુળ;

જોસે બડળી એમજે, નીચજે અંજ અતુલ.

માર્ગશીર્ષ આઠમ થતા, વિજ સમેત હોય.

તો સાવણ વરસે જાણે, સાચ સવાઈ જોય.

પોસ માસ—દોહરા.

પોસ શુદ્ધ સપ્તમી, આઠ નામે ગાજ.
 ગર્ભ હોય તે જાણજી, સરસે સધળાં કાજ.
 પોસ માસની આતમે, પાણી નીચ જો હોય.
 વરસો આદ્રા સહી, જળ સ્થળે એકજ જાય.
 પોસ વ્રતની સાતમે આબ વીજળી જાય.
 સાવાળુ શુદ્ધ પૂનમ દિવસે નિશ્ચય વરસા આવે.
 પોસ વ્રતી દશમી દીને વાદળ ચપડે વીજ.
 પૂનમ અમાસે સાવાળી જગદાનં અતિ જોય.
 પોસ અમાસે મુળથી, સાર ચારે માસ.
 નિશ્ચય જાંઘા ઝુપડા, વરસા સુમેથી વાય.
 શની અતિયતે મંગળો પોસ અમરો હોય.
 ભમણા તમણા ચોગણા મન્ય ભદરગા સોય.
 આમ શુકલ સુન્દર, પોસ અમાસે હોય.
 ધર ધર હોય વધામણાં, જુગ ન માતે દાય.
 ધનનો શરજ હોય. તર મુળદિ નવ દક્ષ.
 મેવ સહિત જો જોઇએ, વરસા પ્રત્યક્ષ,

માઘ માસ—દોહરા.

માઘ જો પડવે ઉજળી, વાદળ વાયુ જોય.
 તેલ અને સરસવ ખરે, અતિશે મોઘાં કોંડેય.
 ગદા અજવાળી જીજ, દીન વાદળ વીજળી જોય.
 તો જાણે ભણી ખરૂં અન મદરગા હોય.
 અજવાળી ત્રીજી દિને, વાદળ વિજળી પેળ.
 મહા જવનો સચ્ચ કશે, મોગુ લશેજ દેળ.
 મહા ઉજળી ચેયતો મેલ વાદળો હોય.
 પાન નાળિયેર એક, મોઘાં સાચે જોય.
 પાંચમ અજવાળો દિને, વાયુ ઉતર વાય.
 તો જાણોકે ભાદરવો, જગવીન શરે જાય,

ચાપાઈ-મહા માસમા ન પડ શીત, મોઢુ વનજો અન ખમીત,
 પંચ હોય મહામાં રવીવૌર, તો જોશીતું કાળ વિચાર.
 દોહરો—અગવાળી છઠ મહા તણો, વાર હોય જે ચંદ્ર.
 તેજ ધીજી સોંધુ ખર્ચ, ભાવે સાચા ઈશ્વર.
 ગાજે નહોત મહા છઠ દિને, મોઢો હોય કપાસ.
 “સાતમ દેખો નિરમળી, તે નવ સૌરી આશ.”
 મહા ધીજી જે સમમી સુર્ય નીરમળ હોય.
 બાળી ભાખે એમ જે, જળવિણુ પ્રધ્વી જોય.
 સપ્તમી મહાની ઉજળી, વાદળ મેઘ કરંત.
 અશાડમાં બાડળી કહે, ધણો મેઘ વેરસંત.
 મહાશુદ્ધી જે સપ્તમી, હેમ વિજળી હોય.
 વરસે ચાર માસમાં, શોચ કરો નવ કાય.
 મહાશુદ્ધી જો સપ્તમી, શોભવારી દિસંત.
 કાળ પડે સખ સહે, તર સધળાં ભગત.
 મહા જે સાતમ ઉજળી, આઠમશુ વાદળ હોય.
 અશાડમાંતો ધુળીયાં વરસા જોશી જોય.
 ચાપાઈ-ચંદ્ર આડમે નિરમળ હોય, વાદળમાં સુરજ જે જોય.
 તો નાસે રાજા ભંચ લેવ. એમ કહે જોશી સહદેવ.
 દોહરો—મહાની નવમી નિરમળા, તો સુધો અશાડ.
 કણ વેચી પોતુ કહી, બાડળી કહે દુખ કલાડ.
 અથવા નવમી નિરમળી, વાદળ કરે ત્રિયાળ.
 ભાદરવે જળ આવશે. સરોવર કાંડે પાળ.
 અથવા નવમી નિરમળી, વાદળ જેમ ન જોય.
 તો સાંવણ સુધો જશે, ગેહ પુર નવ હોય.
 મહા નવમીતો જન્મ, મંડળ સહીતે વાસ.
 અશાડમાંતો વરસશે, સુકોશ નવ નિશાસ.
 જળ મહા સુની પુનમે, ઝવન પોહોરજ હોય.
 પાસાના ચારમાં, કમથી મોઢાં જોય.
 મહાશુદ્ધી પુનમ દિને ચંદ્ર નીરમળો હોય.

પશુ વેચો કણ સંચડો, કાળ દગાદગ સે.ય.
 મહા અંધારી સાતમે, મેંવસીજ ચમકત.
 ગાસે આરે વરસશે, ન કરો કો પણ અંત.
 અંધારી નવમી મહા મુળથી અરકજે વાર.
 બાદરવા નવમી વહી, વરસે જળ નીરવાર.
 અમાસ વાદળું હોય તો કણ બાને વેચાવ,
 બાદરવાની પુનમે, આરે પહેલ વરસાય.

પ્રાગણું માસ દોહરા.

કાગણું પડે વળી સતેમીશા કંઈ હોય.
 તોતો કાળ પડે નકી કહે સકાળ ન કોય.
 કાગણું સુદની સપતમી, આઠમ તુમ ગાજત.
 અમાવાસીયા બાદવી, વરસા તે વરસત.

આપાધ-હોળી દીનતો કરો વિચાર શુભ અને નવ શુભ ફળસર.
 પત્રિગતો વાયુ જે વાય, સમય એજ સારો કહેવાય
 વાયુ જે પુરવતો થાય, કોરો તે કંઈ બીતો જાય.
 દક્ષિણ વાયું ધનતો નાશ, એ સમય નવ લખજો ધામ.
 ઉત્તરનો વાયુ બહુ હોય, પ્રથવી પર પાણી બહુ જાય.
 જે વંટાળે આરે વાય, પ્રજા દુખમાં જુરે રાય.
 જે વાયુ આકાશે જાય, પ્રથવી રણ સંધામ જાય.
 કાગણું પુનમને દીને, હોળી સમયે પારખ દીને.

દોહરા-કાગણું વહી જે બીજ દીન, વાદળ હોય નવિજ,
 વરસે સાવણ બાદરવો સાધો ખોલો શીજ.
 મગજ વરી અમામરે, કાગણું ચેતી જાય.
 પશુ વેચો કણ સંચડો, પેશ ફકાળો હોય.
 શુક અસ્ત જે હોય, વળી કદી પણ કાગણું ગાય.
 બડગી હું કહું તને, કણની ન પીએ છાશ.
 પાંચ મંગળે કાગણું, પોશ સનીવાર.
 કાળ પડે બડગી કહે, વીરજા જીરેવાર.

અધતર માસ દોહરા.

તીથી વધે તો ત્રણ વધે, નક્ષત્રે બહુ જીન.

યોગ વધે તો રોગ બહુ, પહેલે દીન એ માન.

અધતર દશનક્ષત્રજો, લાદળ વીજળી હોય.

બડળી લે, એમળ બણે, ગમે ગળ્યા સહુ કાય.

રેવે પાણી રમડે અગશીર વાયું વાય.

જેટલુ માને પુનર્વસુ એટલું અન વેચાય.

ચાપાઈ-અન્યાની પખ અધતરે બાખ, આઠ દીવસ વરસનારા ખ.

નત્રીને દીન વીજળી હેત, કાળ હળાંહળ દેશે જોય.

આખા હપચની ચાલ!

અધતર સુદી રેવતડી જોય, વધશાળે ભરણી જો હોય.

જેઠ માંસ અગશીર દિસન, પુનરવસુ અશાડ ચરંત.

જેટલુ નક્ષત્ર વરયું જાય, સેર એટલા અન વેચાય.

દોહરા-અધત્રી બહોળી પંચમી, વરણાડી વીજ.

સાતમે સાવણ હરે, નામે બાદર લીજ.

પુનમ દીન પડ્યા પડે, કારા ચારે માસ.

નડળી હું તુજને કહું જીવનની શી આશ.

ચાપાઈ-પંચમ રોહિણિ સંપત્તિ અશ્વિ, નામે પુષ ચિત્ર પુનચંદ્ર.

અધત્ર માંહી વરસંતા દેશ ગરબ શીયાળે વંઠ્યા પેખ.

દોહરા-સુદીની પડવે અધત્રદિન, મેષ થકી નવ જાય.

હું તુજને બડળી કહું, કશા થઈ નવ બીદિન.

અધત્રા પુનમ દિને, ખુધ શોભ ગુરુવાર.

વરધર વધામણાં ઘેરઘેર મંગળચાર.

તો ચોગાસે વાદળાં બલી જાત વર્તાય.

અમાસ તે જે ધડી, વરતી પત્રા માંય.

બડળી શેરજ તેટલા, કારતીક અન વેચાય.

અમાસ વદ અધતરની, રૂપી આશ્રમતો જાય.

બીજે બાળો ઉગશે, સમો કહેશે જોય.

ઉત્તર ઉત્તર ચાલીઓ મધ્ય મધ્યમ કાળ.

જો ઉગે કદિ દક્ષણે, પ્રથમ પડે દુષ્ટળ. . .

શ્યામાઈ-અશ્વત્થ ગંગતાં અનંતો નાશ, રેવતી ગંગતા નવજગ આશ
બરણી નામે ત્રણથી સહી, વરસે નવકૃતિકા જો અહીં.
કાગણી આંચમ ચર્ચત્રી ત્રીજી, વધશાકો પડવો ગણી લીજ.
એક દીન જો ગાંધી મેહ, લોભ સુખો નહિ સુદેહ. .

દોહરો—અશ્વત્થ ગણી બરણી ગણી, ગણિ જોઈ મુગ.

પુરવજા ધરણીકા, ઉગર સાતે વૃક્ષ;

કૃતિકા તો કોરી ગમ, આદર મેહ નામું.

તો બડગી કહે જાણું, દાગ ગમ્યાવે ધૂંધ.

રોહિણી મોંહી, રોહિણી એક ઘડા દેખાય.

દાયે અપર મેદતી, ધરધર ભીળી જાય.

આરદ્રાં વરસે નદી અગશીર પવન ન જોય.

ત્યાં બડગી કહે જાણું, વરશા બુદ્ધ ન હોય.

મુગ ગળ્યાં રોહિણી ગણી, આરદ્ર વાગ જાય.

લગ વેચોને જાગદ પાણ, ખેતી લાભ ન થાય.

અગશર અર્ધું ન વાયરે, તપે ન રોહિણી જોઈ.

નિજો ગહરી કાંકરાં, માનો જોઈ જોઈ.

વધશાખ માસ દોહરો.

વધશાખી પડવે દીને, વાદહે ગીજ કરહે.

દાણા વેચી ધન કરો; પુરક શાખા ભરેહ.

અખાતિજ તિથિને દિને, ગુર રોહણી સંયુક્ત.

સહેદેવ પણ એ ભણે. નિપણ અંત બહુ બુદ્ધ.

આખાપદની ચાલ,

અખાત્રીજ રોહણી મેવ હોય, પોષ અમાસ મુગ ન જોય.

રાખી અવજો દિન વિચાર, પુનમ કારતીક કૃતિકા ન ધાર.

મહા મહિને ઉતપાત પ્રકાશ, હેઠ બડગી તો થાય વિનાશ.

જેટ માસ—દોહરો.

જેટ શુદ્ધિ પડવા દિને, બુધવાર જો હોય.

મુગ અક્ષાહી જો ગજે, પૃથ્વી કંપે જોય.

ચે. પાંચ-જેઠ આગલી પડતા દેખ, લાસારા લઈયો પેખ.
 રતીવારે બહુ વાય, મંગળવારે બ્યાધિ બતાવ.
 બુધ અનાજને મોઢું કરે, પ્રભ શનિવારે થરથરે.
 ચંદ્ર શુક્ર હિર શુક્રવાર, ખરો અંત તો સહુ સંસાર.

દોહરા-જેઠ બીજે પાંચમે, જે અજાણી પક્ષ.
 ગરમ ગળ્યા સહુ પાછલા, કંહુ પુજને પ્રતક્ષ.
 જેઠ શુદ્ધિ ત્રિગદિત, કાંડા વરસંત.
 બાણી બાળે જોશથી. નડે દુરબીક્ષ કરંત.
 જેઠ તપ્ત અજાણીમાં, આડમરિક દશ રીંછ.
 સમગ્ર હોય નિરંગમ કહો, નિરંગમ સમગ્ર પ્રતક્ષ.
 જેઠ બીજ અંધારી દિન અતી પાંત ગાવંત.
 ઘોડે ઘોડે દિવમે, બક્ષણ દુર કરંત.
 દશમી જેઠજી માસની, આવે જો રતીવાર,
 પાણી ન પડે જન નિરે, દુકળ બાણી ધાર.
 જેઠ વદિ દશમી દિન, શતીવાસર જે હો.
 પાણી હોય ધરણીમાં, વીરલા જીવે કોય.
 માસ જેઠમાં રતી જુએ મહા શીયાળો જાય.
 બાણી તો તું જાણજે, પાણી નેવ ન માય.
 રવાતી ત્રિશાખા ચીત્રિકા, જેઠ શુ કોરા જાય.
 ગરમ ગળ્યા પુંઠના સહુ, વૃણિટ સાળી મીટાય.

અસાડ માસ દોહરા.

અસાધક બીજડી, નોમે નરખી જોય.
 સોમે ચુકરે સુર ગુર, જળ જાંબારણ હોય.
 રતી તાતો બુધ શીળો, મંગળ પ્રજ્ઞ ન સોય.
 વળી સંજોગે શની પડે વીરલા જીવે કોય.
 અસાડ ધડ પંચમી, જે તવ થાશે વીર.
 દાણા સરવે વેચીને, રાખો જાગહદ બીજ.
 સુધી અસાડી પંચમી, ગાજત ધન ધમધોર.
 બાણી કહે તો જાણજે, મધુરો મેવા સોર.

મિત્રી અસાડો પંચમી, વાદળ ન હોય વીજ.
 વેચો ગાડી બજાવે, નીપજે કાંપ તે ચીજ.
 સુદી અસાડી સપ્તમી સુધી જે નીરમળ દેખ.
 પીયું તો જેજો માળવે, ભીખ માગવી પેંખ.
 નવે અસાડી વેદંગે, જે ગાળે મનધીર.
 ભડગી ભાખે જેજથી, મળ તાણું જાણું જેર.
 અસાડી સુદી નવમી દિન, નીરમળ હોય મુર.
 બારે બહુ આમાં કહે મેલ હોય ભરપૂર.
 દુનણ ખરું ભડગી કહે, ગાસ ચાર વેરસેય.
 સાયન હવાં કો કરો, જેણી શુંજ કરેય.
 અસાડ સુદી નવમી દીને વાદલડાનો ચંદ.
 તો જાણે ભડગી ખર, બોમી ધણો આણુંદ.
 શની આદીતને મળે, જે પહોડે બહુગય.
 અન્ય બહુ મેધુ સહી, દુખ પ્રમતે થાય.
 સુદી અસાડે સુધનો, હિલય થયો જે દેખ.
 શુક અસ્ત થયું થયો, મહાકાળ અવરેખ.
 અસાડી પુનમ દીને, વાદળ બીનો ચંદ.
 તો ભડગી જેણે કહે, સધળાં નર આનંદ.
 અસાડી પુનમ કદિ, નીરમળ ચંદ્રમાસ.
 પીયું તુનો જાં માળવે, હું દુખમાં કર વાસ.
 અસાડી પુનમ દીને, ગાળવીજ વરસત.
 હોય ન લક્ષણ રજનાં, આનંદે તો સંત.
 અસાડે ખુબી ઉગમે રૂઠ સાગળે માસ.
 ભડગી હું તુજને કહું, કળુખી ન પીએ છાશ.
 જેઠ ગયો અસાડ જે શાવણીઆ તું જા.
 બાદરવે જગ રેલશે હઠે અનુરધા.
 ચિત્રા રવાલી વિશાખની અસાડ વરશે માસ.
 સાંધો નરો દેશડે, શુક્રાવતી સી આસ.

પુરવાશામ શુ તણે દીન હોય સુખવાર.
 ધર ધર હોય વધ. માણાં ધર ધર મંગળ શરિ;
 ચોપાધ-અજ્ઞાની પૂતમની સાંજ, દીન વદન હેયે નભમાંય.
 પુરવદિયા ઉત્તર દશિમ, વેતર વરતો સગયો માન.
 અડની-નદરકુ વાતુ કોણ, નાસે રમયો પવન બાણ.
 દહીણુ પધીન આગેએવ, કહે જ્ઞેશ સહદેવ.

શાવણ મહમ દોહરા.

શાવણ પહેલી ચોથમાં, જો મોઘો વરસાય;
 બડગી ભાસે મુજમે, ખાખે વમાય.
 શાવણ શુદ્ધી પંચમી, પવન ચાલ તો વાય;
 બડગી કહે દેશ બહુ, ગાને પતિ વસાય.
 શાવણ મહિની પંચમી, વેતે ધડુ મેહ;
 ચાર માસ વરસે સન્ધિ, કહે એમ સહેદા.
 શાવણ શુક્રવા સપ્તમી, રવાતીને જો ચોમ;
 જો જો નીરને અનધણો, જાડપાયા સંજોગ.
 શાવણ પહેલી પક્ષમાં, દેશમે રોડણી હોય.
 અતાજ મોંધુ અદપજળ, વિરલા જીવે કાય;
 શાવણ શુદ્ધી પક્ષમાં, જોયે શહે દરસાય.
 કહે બડગી ક્ષત્રી કહે મરે મૃત્યુની રાય.
 શાવણ વદ એકાદશી, જોટલી રોડણી હોય;
 સમો નીપજો હેટલો, ચીંતા કરે ન હોય.
 કરે કનિકા કરવજ, રોડીણા કરે શકાળ.
 જો અગશિર આવે કહી, દુકાળ તું સંભાળ;
 શાવણ વદિ એકાદશી, ગરજે મેવ અંધરાત.
 જાઓ કટ પીયુ માગે, બાધશ હું ગુજરાત;
 શાવણ વદિ એકાદશી, વદળ ઉગે તુર.
 બડગી તો એમ બણે, ધરધર વાળે તુર.
 ચિત્રા રવાતી વિશાખા, શાવણ તો વરસાત;

અને તુરત સહુ સંમતો, અમલ મુજબ કરત.
 કરકને બાળે કાંકરો, સોંઠ આબનો નમઃ
 બડળી તો એમજ મળે કીમ કરી કરી ગય.
 મીન કીમીયર કરક ગુર તેજ મંગળ કીમ,
 બહુ ગોરસને બેઠું વિરલા વિરલે કીમ.
 હોય. સનિયર મિત્રો, ક'ત્રોળાનો હોય
 વિગ્રહ રાજ્ય કીમ પ્રજા, સ્વલા છુને ગુપ્ત

અમા પ્રત્યની ચાલ:

પક્ષ શાવણમાં દેખ, તોળામંગળ હોય વિશેષ.
 કરક રાશીએ ગુર ને ચામ શુક સિંહ રાશી શોધાય;
 તાળ નહિ નવ વરસા નાણ કાંઈ ન ઉપજે બડળી વાણ.

દોહરા.

મંગળ રથ આગળ અને ચાલે પાછળ ગુર,
 મંદ વળી. તો નાણિયે, વરસા નવ બંપુર.
 મંગળ આગળ પછી રવી, અસાડે ગામ;
 જોપદ તાસે ચાર દિસ, વિરલે છંબા આસ.
 આગળ રવિ પાછળ કદિ, ચાલે મંગળ નમ,
 તો વરસે અને મોંકળું હરજ પછેરો ચાપ.
 આડકા બરણી સોહીલા મવા ઉતરા દિન;
 ને મંગળ અંડી સહે વરસા તોલો છીન;
 તેતર વરણી સુદળી શોળળ વરણી રૂખ.
 એ વરસે એ ધર કરે, બડળી તુએ દેખ:
 પવન ચડ્યાં તેતર લવે, ગુર કાસજદે નેહ.
 બડળી તો એમજ બણે, તે હીન વરસે ગેહ;
 મધાદિ પાંચ નગેતરે, પશ્ચિમ ગુરને નેપ;
 બડળી મહેસવા પાછી પ્રજા ન હોય.

ભાદરપદ મારા—દોહરા.

ભાદરવા સદિ પંચમી યોગ સ્વાતિનો હોય,
 શુભ જોગે એ બે મળે મંગળ વસ્તે જોય.
 ભાદ મુઠ્ઠા અજવાળીઓ, લખો મૂળ રવિવાર;
 બડગી ભાગ્યે મંગળ સાખી વૈશાખી નીચાર;
 દિન હગધીગભ દરવો, એમાસે સંવિવાર;
 ધનુષ્ય હોય પ્રશ્નમે, હેમજ હાહાદર.
 ભાદરવો જગ રેવશે, છડે અનુરાધા હોય;
 ગરબ ઉત્ત પૂર્વનાં કરે, વંરશા બડગી જોય.

અશ્વિન મારા દોહરા.

સ્વાતી દીવા જો બળે, વિશાખા ખેત્રે ગામ;
 ધન્યા બડગી રણ ચડે, કપજ સાખી ન સાય.
 આશો વદિ એમાસે જો આવે સનિવાર;
 સમગ આવમે આદર, જોશિ જોશ વિવાર.

અમાહપયની—ચાત્ર.

મુળ નિલનરો પાતી હોય, સવળ વળિ રાખિ તું જોય;
 જો ચિત્રામાં ખેલે ગાય, તો સાખિ નવ ખાલી જા.
 વિજયદશમ જે વારી હોય, સંવત્સરનો રાખ એય.

અથ વરશ ગરબ વિચાર—દોહરા.

જળચળ જળ કપર બને, જોનબ બચી જેવંત;
 બડગી તો એગજ બણે, જળધર જળ મેલંત.
 પોતળ દાંસાં લોહને, જો દિન કાઠક હોય,
 બડગી તોતો જળચળે જળધર આવે શોય.
 ધોય પાણી ઠગશે ગરમ, ચિલિયો ધુને નહાય;
 મડગી કીડી દિશે તો વરસદ જલુ થાય.
 ખોલે મેર મહા તુરે, હોય ખાટી જો છાય.
 પડે મેઘ મહી ઉપરે, રાખો રૂડી આસ.

પ્રાતસમે ડર હંખસા સતી કિંજળી હોય;
 સુરીય ઘણે જે પહોરમાં દુકાળ પુતો જોય.
 શુક્રવાસી જોવાદથી, રહે સુનિશ્ચર હાંથ;
 ભડગી તો એમજ બણે, વીચ વરચા નવ જાય.
 સને જોયે કાગડાં ન જોયે ચિત્તની,
 તો ભડગી એમુ કંઈ, નિરસે પડશે કાળ.
 રવિ અંશાશ સુર ગુર ગણ શુક નિવેશ;
 દિન જો જોયે પાંચમે હૃદીર વૃદ્ધો નણી લેશ.
 ઉમે સુરિય પ્રતિમ દિશા પ્રતુચ ઉગતો જનશ;
 તો દિન જોયે પાંચમે રૂઝ મુગ મહી માણ.
 ઉત્તર ઉતર આપીયા, હરત મોડી મુખ જાય;
 બીજે ચીત્રા જો ફદિ પ્રજા મુખો તો ચાય.
 ધનતો સુરજ હોય તો મુગાદિક વરચંત;
 ગરમ સહિતુ જો જોયે, વરચાની નવચંત.

અર્થ વરશ વિચાર—ચોપાઈ.

વિત્તા ત્રસંત ત્રિગણા ધાર, ધરતે માહી ગયા જોય વાર;
 બાગ શીતતો લેતા હોય, લક્ષણ તો વરસનાં જોય.
 શોંધુ સુન્ય વધે કે ચાર પાંચ વધે ત્રણકાળ;
 ધર જાડ જે એક છે સમભાવ, એવી જોશી શાખ બતાવ.

સંક્રાંતિ વિચાર—દોહરું.

જે વાર રવિ સંક્રમે, અમાવાસિયા હામ;
 ખપર તુધે જગ બમે, વિજ ન બાણે કામ.
 જે વારે રવિ સંક્રમે સાતે ચોથે વાર;
 અસુખ ટાળી સુખ કરે, જોશી જોશ વિચાર.
 બીજે ત્રીજે કરવર, કુસુમસ મહમાય;
 પહેલ છે અહમે પ્રથમી પ્રલં જાય.

શિયાળે સુતી બસા, બેઠી વરસા ડાળ;

ઠનાળે હળી બસી ચોખે કરે સુકાળ.

રીકતા તીયાને કુર કિન, બપોર અથવા પ્રાતઃ

સંક્રાંતિ, ઇન્દ્રીયો, સંવત મેષો ભત.

જેટા આરદ્ર સત બાસા, જેટી સેવા પાંદી;

સંક્રાંતિ બચ્ચો. ચોધુ અનિ વેસાહી.

ચોપાધ—કરક સંક્રાંતી મંગલવારે મકર સંક્રાંતી શિતજ નિવાર;
પરતી મકર નાર હેય, દેશ ઉત્તર કરે તે જોય.

વરસ વરતવા વીધે દોહરો.

પુનરવસુને રોહણી વીશાખા તરણ બાળ.

ઉતરામાં જો સંકરમે કથે મુરતિ પીરતાળ.

ચોપાધ—મરણી આગદરા અરસેષ, સ્નાતી સતબીધા ગળી લેય;
સક્રમશે જો જેટા માંવ, મુરતિ જો દશ પંચક થાય.

દોહરા—શેષ નક્ષતરો જે રહ્યા મુરતી ત્રીશે જોય,
તેં કરાંતિ મુરતિ કહે, બાર તણજ પરમાણ.
સુકતવાર જોડે કરો લાખ તીથીમાં જાણ;
ઘટી આદી દશ પચસ સંક્રાંતિ મન આણ.
નક્ષતરો જો રીતસુ આંક જોદના જોદ;
જો રીતે જણતાં કહુ નક્ષત્ર રવીનું જોદ.
વેદ વારમાં શ્રીજીએ તીથીમાં સાત મુકાય;
સડે સંવતમર થશે ચઢે ધડો જોડાય.
સંવતાંય શશિ નુનપછે વરસ પે ત્રીસે જાણ;
શેષ રહ્યા તે સાંકરડે નિશ્ચય કહું છું પાણ.
ચકમાં તરણ જો બેળીએ બાગ્ય પદારથ કામ;
દેશ હે તે સાંભળો કહીએ મેધનું નામ.
અપ્રતિકા જોડે લહો સપ્રતિકા ખીજેજ;

ત્રણ વધતાં હો પુસ્કરા વેદે પ્રાણ લીનેજ.
 ખાર મંજો સહુકો કરો જોગણી શેઠ્યો બાગ;
 શેષ રહે તે સાંભળો અખીક માસનો લામ;
 કુણુ પક્ષ જે માસમાં પાંચમે દી. રાંત.
 અખીક ર. . . . . પશો પચાંમે . . . . . રાંત
 વરસ રાજ ગુ. . . . . રાંતે દોનુ મેળીએ આંક;
 નેત્ર મણાં તેને કરો હસ પાંચ નીશકં.
 આંક રા. . . . . બેગા કરી પંદર બાંમે જે . . . . .
 શેષ રહે તે સુણુને સરવ આપ પદ એજ.
 આંક મામ લેતાં રજા શેષ આંકણ હોય;
 નેત્ર મણાં તેને કરો પંચ બેળવી જોય.
 લેતાં પંદર બામથાં વરો વધેથી જાણુ;
 પરકાર એથી કીજીએ ખારે રક્ષી પ્રમાણુ.
 સુખ પડે. જે ચઢતરની જે વારી તે રાય:
 મેશે મંતરી જાણુશે કરક અંતરો આક.
 આડદરા જે વાર છે મેલાધી પતિ એહ;
 પરબવે ચંકગતી પુલે રસાધી પતિ તેહ.
 ધનધાને પર્યાલમા મકર દગપતિ જાણુ;
 ત્રણ કરકથી જાણુવો દક પતીમન આણુ.
 દીવાળી જે દરમાં, ધનધીપતી થામ;
 કારતાંકી સુદિની પંચમી, કોટવાળ કહેવાય.
 પડવો પુદિ આશો તણો, સેતા નાયક સોય;
 મોન દુરમેલો કીજીએ: કાળી રોહિ હોય.

ਸੁਖਮ ਨਿਵਾਰ ਹੋਵੇ।

જે નક્ષત્રે રવી લગે, અમાવાસીયા હોય;

દોહરો—આડરો બરો કાંઈ રસિયાજી બધાય;

આપણે-પ્રથમ અનુભવથી પુણ્ય પુનરવસુ જોશ નીવે;

શાની ચક્ર ચાપાઈ.

વરશમાં કરે નિરાધારચર બનશે। ગદ આંધ્ર ગિરનાર;

ગીયુક્તને પીગતને નિશાન કરકે કસમિરહ ખોરાસાન.

જે સનિર્મીલ કરી સારંગમદ દિગ્ગી તો હાથજ સંગ,

જો શતી કન્યા કરે નીંવાસ તો પુરવે કહ માંવે નાશ.

તુળા પ્રસિદ્ધ છે એ સુનિ નામ મારવાડ નાથકોટી, જાપ;

મકરકુંભમાં જે શક્તી આવે, આપ્યું અત્યારે કોઈ ન આવે;

બંને ધન મીન સમીચર થાય, પવન હાય પાણી નવ રમાય.

દોહરો—મણુ નવ ત્રણસે સાકરિન તાકર લમ વિચાર;

ગણુ નવેમા અશક વદિ હેશે કેણે વાર.

ચોપાઈ—ડમે ભોમજગ રવા અઢાળ ખુમે મુખે ભાવજ સંભળ;

ભોમ મુક રુગડનો ભોય જમી પુલ પાતી હો.

વચાર ચોપા.

રતી તોળે નવ ગનન . . . સે ન મીયુને પગ નથ મરાય;

મગળ કરકે તુ ગજન જાણુ છુવો કુમે કાયજ પ્રમાણ.

પુર કન્યા ના ગામ જવાય, ગુરુમુકરે પા દર તાળય.

મીન રાતીશ્વર જોશી જાણુ, સરદેવ અવચેગ પ્રમાણુ.

વિયોગ ચોપાઈ

પડવો છક એકાદશી જાણુ, વાર રાતી કે મંગળ ભાણુ.

કતીકા શ્રવણ અસ્તોત સાથ. જન્મે વખ કન્યા કહી ગાય;

ગરે આપકે માતા માર. પોતા કુટુંબે એથીજ ભાર.

અહા વીજળું જાત જાગ, ચોરાના પ વરતે ખય.

જવાળામુખી ચોગ-ચોપાઈ

પડવે મુળ બરણી પાંચમે, રોહીણી નવમી કૃતિકા આઠમ;

દશમ અષ્ટમેષા તુ વાંચ, જવાળામુખી નક્ષત્રા પાંચ

દોહરો—જણે માતા જીવ નહી. વસેતો ઉગડ થાય;

નારી પેહરે ચુડવો, આંહા સમુળો જાય

વાળ્યું તો જે નહી, તીર કુવ ન થાય;

ના જાણ્યું ગેશીયા, વેરેશ કેમ જોડાય.

ચોપાઈ—ઉતર હસ્તને દક્ષણ ચીત્ર પૂર્વ રોહણી સુત્ર હો મિત્ર;

પશ્ચિમ શ્રવણ ગમન નવ ચરણ. હરીહર અક્ષ પૂરંધર મરણ.

આડવ ઉતર ગયા વનપાળ, પૂરવે બળી આંખો પાતાળ,

દક્ષણ હરીશચરણી સીતલ, પશ્ચિમથી અગરન ન વાળ.

સામે કાળ-ચોપાઈ

દીને હો પૂરવે જોઈ, અનુકરમે ખેરવીએ તેહ;
જ્યાંહી સ્ત્રી ત્યાં કાળજ ધાર, સમે પાસ તુ કાળ વીચાર.

ત્રિજીવારનાં અનુચોગ-દોહરા

પડવે ક્યાનમ્ભર્યાં જે બીજે તો વીર-રસ
તીજે સુરો વરાયે, ચોથે સુખ-મનિ-રસ
ભોમ પાંચમે પરહરા, છઠ રૂદ્રમાં જલ્પ,
એમજ પાંચમે જાણે તુ જીવે કલ્પ પ્રમાણ.
ચલ્યો બળી વાળી હણ્યો, સમ જમાડ્યા રાજા,
કદ જમડા સે તેલને, કળી કાળ તુ માન.

ચંદ્ર જોવા વિષે આખા છપવતી ચાલ

પંચમ જનમોતરી જો શીશ, છટો આઠ નામે પીઠ દીસ,
સાત બારમે પાવ ધરીજ, ચોથો બીજો હાથ કહીજ,
દશ અગ્રીઆરો હડે ધરાય, ચંદ્ર એજ રીતે જહેવાય,
ચોપાઈ—શીશ ચંદ્રમાં દ્રવ્ય બધાય, હાથે હડે ધણુ સુખ થાય
પાવ ચંદ્ર તો કલેશ જણાય, પીઠ ચંદ્રમાં મરણુ બતાય

ચુડાના મહુરતની તીથી વાર-દોહરા

સોમ શનિશ્વર ચુડસો, જો સતો બુધવાર,
નિશ્ચય તે કામની વરે, કે એતો સરથાર
ચોથે તોમને ચક્રશે, જો પેહેરે ગજદાંત,
મરે તોય કામની, મર કંથ નવ ભાંત,

ધૃતિ શ્રી લાડળી વાંચ્ય અને શકુનવંતી સમાપ્ત

સમાપ્ત.

